

ØVRE EIKER KOMMUNE
Politisk sekretariat

Saksbeh.: Majken Røsnes Skjelbred
Tlf.: 32251052
Deres ref:
Vår ref: 2010/4301 - 23664/2010
Ark: SAØEK : 010
Dato: 27.08.2010

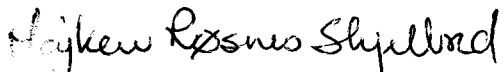
Kommunal og Regionaldepartementet, Kommunalavdelingen
Att. Kolsrud Solveig
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Hørings svar - Endringer i valgloven

Øvre Eiker kommune behandlet høringsnotatet i formannskapets møte 25.08.2010 som sak 56/10.

Øvre Eiker kommune støtter de foreslåtte endringene i valgloven, samt de foreslåtte endringene i forskriften. Viser for øvrig til vedlagte saksfremlegg.

Med hilsen

Majken Røsnes Skjelbred
Leder politisk sekretariat

Vedlegg

1 PS 56-10 Endringer i valgloven - høring

Endringer i valgloven - høring. Saksordfører: Inger Solberg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
56/10	Formannskapet	25.08.2010
132/10	Kommunestyret	08.09.2010

Saksopplysninger/vurderinger

Kommunal- og regionaldepartementet fremmer i høringsnotat forslag til enkelte endringer i valgloven. I tillegg foreslås det enkelte endringer i valgforskriften. Høringsfristen er satt til 1. september. Følgende lovendringer foreslås:

1. Forslag om at en kandidat kan be seg fritatt fra å stå på valgliste ved kommunestyrevalg og fylkestingsvalg dersom vedkommende legger fram erklæring om at han/ hun ikke sympatiserer med valglisten.

Her foreslås det en ny fritaksgrunn, som gir adgang for en kandidat til å kreve seg strøket fra et listeforslag man ikke kan gi sin støtte til, uten at man skal være tvunget til å melde seg inn i et parti. Det foreslås at dette gjøres ved at kandidaten legger fram en erklæring overfor valgmyndighetene om at vedkommende ikke kan stille som kandidat fordi vedkommendes politiske synspunkt eller overbevisning er i strid med det syn valglisten representerer. Dette er en smidigere ordning enn om forslagsstillerne pålegges å legge fram en erklæring fra samtlige kandidater om at de er villige til å stå som kandidat på listen. En slik erklæring fremlegges skriftlig i forbindelse med de ordinære prosedyrene for underretning til kandidatene etter valgloven § 6-6.

2. Forslag om at tidspunktet for innlevering av listeforslag settes til kl 12 den 31. mars og tidspunkt for tilbakekalling av listeforslag settes til kl 12 den 20. april.

Det andre punktet tar for seg bestemmelsene i valglovens § 6-1 første ledd, § 6-5 og § 15-5 første, andre og tredje ledd som omhandler frist for innlevering av listeforslag. Det har forekommet tilfeller der det er reist tvil om hvorvidt listeforslag er kommet inn i rett tid. For å unngå tvist om hvorvidt listeforslag er innlevert innen fristen og at listeforslag blir avvist som for sent innkommet fremmes det forslag om at tidspunktet for innlevering av listeforslag settes til kl 12 den 31. mars. Fristen for tilbakekalling av listeforslag er 20. april, jfr valglovens § 6-5. Det er heller ikke angitt noe klokkeslett for når tilbakekallingen må være innlevert hos valgmyndigheten. Det er mest hensiktsmessig med ens regler og det foreslås at fristen utløper kl 12.

I tillegg foreslås det at valglovens § 15-5 (1), (2) og (3) endres slik at hvis 31. mars faller på en lørdag, vil fristen for innlevering av listeforslag utløpe følgende hverdag. Slik likestilles lørdager og helligdager når det gjelder beregning av frister etter loven.

3. Forslag om at Folkeregistermyndigheten pålegges å lage et "foreløpig manntall" pr. 1. april i valgåret.

I dette punktet foreslås det at Folkeregistermyndigheten pålegges å lage et "foreløpig manntall" pr. 1. april. Ved kommunestyrevalg skal valglister leveres valgstyret for kontroll og godkjenning. Ved fylkestingsvalg og stortingsvalg leveres listene til fylkesvalgstyret for kontroll og godkjenning. Lister skal innleveres innen 31. mars i valgåret, og listene skal være godkjent av valgmyndighetene innen 1. juni. For å kunne foreta en slik kontroll har kommunene og fylkeskommunene behov for tilgang til manntallsopplysninger fra ca 1. april i valgåret. Verken valgloven eller valgforskriften har hjemmel for å pålegge folkeregistermyndigheten å stille slike data til disposisjon for kommunene før skjæringsdatoen. Etter gjeldende lovgivning eksisterer det ikke et manntall på dette tidspunktet for godkjenning av valglister. Manntallet oppstår først 30. juni i valgåret. Det foreslås derfor at folkeregistermyndigheten i lov pålegges å stille et "foreløpig" manntall til disposisjon pr. 1. april. For å markere at plikten ikke kan delegeres, foreslås det at det framgår av loven direkte ved at begrepet "selv" benyttes.

4. Forslag om krav til forsegling av urner på valgdagen. Dagens krav i valgforskriften til forsegling av valgurner ved forhåndsstemmegivningen foreslås fastsatt i lov. I det fjerde punktet foreslås det et krav om at urner som brukes valgdagen skal være forseglet, og at kravet i valgforskriften til forsegling av valgurner ved forhåndsstemmegivningen foreslås fastsatt i lov.

OSSE (Organisasjon for Sikkerhet og Samarbeid i Europa) anbefaler i sin rapport myndighetene å ta i bruk konsekvente prosedyrer for sikkerhetstiltak på valgdagen, blant annet ved å forsegle valgurnene på valgdagen.

Vårt valgsystem er i stor grad basert på en grunnleggende offentlig tillit til at valgadministrasjonen er upartisk, og at valgene gjennomføres med integritet. Norge har lange demokratiske tradisjoner, og det stilles ikke ofte kritiske spørsmål ved forsvarlig og betryggende valggjennomføring. Norge er imidlertid forpliktet av en rekke internasjonale regler og konvensjoner når det gjelder gjennomføringen av valg. Norge må derfor vurdere eget regelverk, og hvordan vi gjennomfører valg opp mot internasjonale standarder. Departementet mener vi bør følge opp OSSEs anbefaling om forsegling av valgurnene.

De fleste kommuner er avhengige av å tømme urnene i løpet av valgdagen. For å sikre at dette skjer på en god måte, vil departementet at det i forskrift fastsettes rutiner for dette.

Forslag til forskriftsendringer

Departementet har vurdert om det bør innføres begrensninger med hensyn til valgbarhet for listekandidater, men foreslår ingen konkrete lovendringer i dette notatet, men ber kommunene om tilbakemeldinger på hvilke praktiske problemer som eventuelt kan oppstå ved innføring av like begrensninger.

Departementet spør om det evt. bør innføres begrensninger med hensyn til valgbarhet for listekandidater og evt. hvilke praktiske problemer som kan oppstå ved innføring av slike begrensninger. Øvre Eiker praktiserer allerede nå at listekandidater ikke velges som medlemmer til stemmestyre og ser derfor ikke noen praktiske problemer ved at slike begrensninger innføres.

I notatet fremmes det også forslag om enkelte forskriftsendringer i regelverket for utforming av stemmesedler. I tillegg foreslås det at det i valgforskriften tas inn krav til kvittering for levering og mottak av valgmateriell, enten dette skjer internt i kommunen eller ved levering til fylkeskommunen.

Utforming av stemmesedler skal ivareta flere hensyn. Foruten at velgerne på en enkel måte skal kunne forstå hvilket valg det gjelder, hvilket parti/gruppe og hvilke kandidater som stiller, er det viktig at stemmeseddelen er utformet slik at ikke andre enn velgeren selv får kjennskap til hvilken liste velgeren har stemt på.

Departementet mener det bør gjøres enkelte endringer i bestemmelsen om utformingen av stemmeseddelen og viser blant annet til forsøket med ny stemmeseddel i Buskerud ved valget i 2009. Erfaringen fra forsøket er så gode at departementet mener at de sedlene som ble brukt i forsøket bør legges til grunn ved vurderingen av hvilke endringer som bør gjøres.

Ordfører vurderer det slik at der foreslåtte endringene i valgloven og valgforskriften er godt begrunnet. Det synes demokratisk riktig at den enkelte kan nekte å stå på en liste begrunnet i politisk overbevisning uten at det kreves medlemskap i et annet politisk parti. Ordfører anbefaler at Øvre Eiker kommune avgir høringsuttalelse med støtte til de foreslåtte endringene.

Vedlegg

1 Høringsnotat

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Behandling i Formannskapet - 25.08.2010

Det fremkom ingen andre forslag under behandlingen. Ordførers anbefaling ble enstemmig tiltrådt som innstilling for kommunestyret.

Vedtak i Formannskapet - 25.08.2010

Øvre Eikers høringssvar til departementet støtter de foreslåtte endringene i valgloven, samt de foreslåtte endringer i forskriften.

Da høringsfristen er satt til 1. september, behandles høringen etter kommunelovens § 13 (hasteparagrafen) og refereres i kommunestyret.

Begrunnelse

Det er viktig at troverdigheten hos valgmyndigheten opprettholdes. Departementet har foreslått godt begrunnede forslag.

Ordførers anbefaling

Øvre Eikers høringssvar til departementet støtter de foreslåtte endringene i valgloven, samt de foreslåtte endringer i forskriften.

Da høringsfristen er satt til 1. september, behandles høringen etter kommunelovens § 13 (hasteparagrafen) og refereres i kommunestyret.

Begrunnelse

Det er viktig at troverdigheten hos valgmyndigheten opprettholdes. Departementet har foreslått godt begrunnede forslag.